

Menekülés a béke elől

KÖNYVKRITIKA - LXIII. évfolyam, 40. szám, 2019. október 4.

Kováts Judit: Hazátlanok. Magvető Könyvkiadó, Budapest, 2019, 403 oldal, 3999 Ft

Kováts történeti hűséggel ír, nem csoda, hiszen korábban történész-levéltárosként dolgozott. Tételesen bemutatja a németek elleni rendeleteket, a tömeggyilkosságokat, melyeket a csehszlovák hadsereg követett el. Sorra vesz minden megaláztatást, olyan, mintha ő is - és áltata az olvasó is - átélte volna mindezt, mégis hiányzik valami. A regény vállaltan optimista, erre utal a könyv elején a mottó is, hogy a mélység után el lehet még jutni a magasba is, de hiányzik a főhős személyiségfejlődése, hiányzik az átmenet a jó módban élő, majd a latrina mögött guberáló kislány közt. A bujkálás, majd a fogság ideje alatt is a szerelem ad erőt Lillinek, gondolatait nagyrészt ez tölti ki, ami nem meglepő, lévén fiatal. De már-már nonszensz, hogy milyen gyorsan adaptálódik elkeserítő helyzetéhez. Nem ismerjük meg a főhős lelki folyamatainak egészét, a történeti hűség tárgyilagosságával íródott a könyv, Kováts nem csak az eseményekről ír tudósítás-szerűen, hanem a szereplőit is ezzel a módszerrel formálja meg. Lehetne ez egy lelkileg megtört, kényszerűségből gyorsan felnövő lány története, de humora és jellemének gyermeki, játékos jegyei ehhez megint csak nem illeszkednek.